

Инструкция по даване санкции за вербовка на с.с., разработките, реализациите и др. оперативни мероприятия в ДС.

Одобрени: Васил Коларов, Вълко Червенков, Георги Чанков, Антон Югов, Георги Дамянов, Добри Терпешев, Владимир Поптомов, Титко Черноколев, Райко Дамянов, М.Нейчев.

От 11 август 49 г.

Предлага министър Р.Христозов.

А. По вербовката на секретни сътрудници

Общи положения

1. Всички вербовки на с.с. /агенти, информатори и резиденти/ в ДС стават с мотивирано писмено предложение от съответния оперативен работник при съгласието на неговите началници по йерархически ред и съответната санкция. Санкцията по правило се дава: за секторите - от секторните началници, за гр.София - от началника на отделението за ДДС - от съответните началници на отдели или началниците на самостоятелни отделения и служби. Това се отнася до цялата процедура на вербовката /предложението за проучване с цел за вербовка, плана за вербовката и нейното основание, утвърждението на вербовката и евентуалното изключване на с.с. от агентурната мрежа на ДС./

2. Вербовката на с.с.член на БКП става само когато това е наложително и няма друг начин за разрешаване на задачата. В такъв случай вербовката се извършва на идейна база. Членовете на партията могат да се вербоват въз основа на компрометиращи материали само при изключителни случаи със санкцията на Министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник. Да се получава помощ от комунистите ще трябва да стане нещо естествено, като едно обикновено партийно задължение.

3. Резиденти се вербоват изключително из средите на преданите членове на партията, способни под ръководството на оперативни работници да възглавяват и ръководят с.с.

4. Вербовката на с.с. членове на БЗНС и ОФ се извършва с цел разработката на вражеските елементи, прикрили се там и събиране информация, без влияние или вмешателство в тяхната политическа дейност.

Санкциите се дават: за обикновени членове съгласно пункт 1, за кадъра от околийски мащаб от зам.директор, за кадъра от централния апарат и централното ръководство от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

5. Вербовката на с.с. става само при доказана нужда и при точно спазване принципите на агентурно- оперативната работа. Даване санкция при изключването става по същия ред както вербовката. Оперативният отчет на агентурно-осведомителния апарат се води централно, по отдели. Оформянето се води точно по изискванията на агентурно - оперативната работа на ДС.

6. Вербовката на големи престъпления се забранява. Не бива чрез вербовката да се анулират сериозни престъпления и техните носители да останат ненаказани. При изключителни случаи, когато са засегнати важни държавни интереси това се разрешава само със санкцията на министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

7. Превербовката на чужди агенти става с утвърждението на министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

8. Назначаването на резиденти на ДС в отдел "Кадри" в разните министерства, учреждения, предприятия и пр. стават по предложение на зам.директорите. Задачите,

правата и задълженията на тези резиденти се уреждат от специални инструкции, утвърдени от секретариата на ЦК.

9. Цялата работа по агентурно-осведомителния апарат на ДС е строго секретно. Забранява се изнасянето от ДС на материали, свързани с агентурата. Това може да стане само с разрешение на ПБ на ЦК.

Във всички документи трите имена на с.с. не се пишат на машина, само ръчно. Всяко нарушение в тази област се счита за тежко служебно нарушение и ще води до наказание.

Особености по отдели

За I отдел

а/ Вербовката на старши резиденти се санкционира от началник отдела за провинцията и гр.София и от зам.директора за ДДС.

б/ информаторите от масовата-агентурно осведомителна мрежа се утвърждават от инспекторите в секторите, от н-к служба за гр.София, след което те докладват на по-горните си началници.

За II отдел

а/ вербовката на информатори, работещи по разработката на български граждани /българи или чужденци/, заподозрени в шпионство, се утвърждават: за провинцията от н-к сектора, за гр.София от началника на отделението и за ДДС от н-к отдела.

б/ Вербовката на информатори, работещи по разработката на чужди граждани и чужди дипломатически търговски и др. представителства се утвърждават: за провинцията от н-к отдел, за гр.София и ДДС от зам.директор.

в/ Вербовката на агенти, работещи по разработката на български граждани /българи и чужденци/, заподозрени в шпионство, се утвърждава от началник отдела за провинцията и гр.София и от зам.директора за ДДС.

г/ Вербовката на агенти, разработващи чужди граждани /дипломати, дипломатически, търговски и пр. представителства, разни мисии и пр./ се утвърждават от зам.директора за провинцията и гр.София и от помощник министъра за ДДС.

За III отдел

Вербовки в България

а/ Вербовка на българи с българско гражданство, пребиваващи постоянно или временно зад граница се утвърждава от зам.директора.

б/ вербовката на граждани с българско гражданство и българи с българско гражданство, пребиваващи постоянно или временно зад граница, се утвърждава от помощник министъра

в/ Вербовката на чужди граждани, пребиваващи временно в България и чужди граждани, намиращи се на своя или чужда територия, се утвърждава от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

г/ При заминаването зад граница на някой секретен сътрудник, началника на съответния отдел е длъжен своевременно да докладва това на помощник министъра с мотивирано предложение за изпращането или неизпращането на този с.с. зад граница от III отдел.

Вербовка зад граница

а/ Вербовка на с.с. зад граница става по мотивирано предложение на резидента и началник на отдела при съгласието на началника на отдела и зам. директора и се утвърждава от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

Установяване на резидент

а/ Резидентите и помощникрезидентите за задгранична работа се назначават по начало по предложение на министъра и с утвърждение на ЦК.

За отдел IV

а/ Вербовките на отговорно лице от стопанския и административен апарат на компрометиращи материали се допуска, като изключение и се утвърждава: за н-к на отдел и нагоре на предприятие и шефове на учреждения /не изборни/ от помощник министъра. За всяко по-високо стоящи служители от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

б/ Предложения за назначаване в щата на специалните служби при Трудовата повинност, съгласно правилника се утвърждават, за ръководния кадър в централното управление от помощник министъра и за останалите служители от зам.директора.

За VI отдел

а/ отдел VI вербовка с.с. предимно членове на БКП на идейна база и само в изключителни случаи други кандидати при наличието на силно компрометиращи материали.

б/ Вербовките се утвърждават:за провинцията до помощник н-к т.п./?/ станция от н-к сектора и на помощник началници т.п./?/ станция и нагоре от н-к отдела; за София на надзорници, техници, началници на телефонната подцентра и пощенски клонове от н-к на отдела и на по-висши чиновници от министерството или зам. директори. Вербовката на резиденти /по линия на ПК/ се утвърждава от помощник министъра

в/ утвърждения на вербовка на с.с. по изготвяне на документи и събиране разни формуляри и образци за оперативни документи става по същия начин както в пункт "б".

За VII отдел

а/ за нуждите на следствието се вербова камерна агентура. Вербовката и работата с нея стават по общите принципи в ДС, по работата с агентурата. Утвърждението на вербовките става за ДДС от н-к на отдела, за гр.София от н-к на отделение и за провинцията от началниците на сектора.

б/ Ако за нуждите на оперативната работа, някой от отделите на ДС поиска да постави свой с.с. в ареста и да го използва, като камерник, това може да стане само при съгласието на н-к отдел VII.

За отдел ОМВ

а/ Вербовката на с.с. служители на ДНМ се утвърждава:

За канцеларския и техническия персонал, милиционерите, уредниците, до разузнавачите, включително от н-к на отдел за гр.София и от секторните началници за провинцията.

За служителите от гр.началник, инспектор, вкл. и младши милиционерски офицери от зам. директора.

За служителите от инспектор и старши милиционерски офицер нагоре от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

б/ Вербовката на с.с.чинове от гранични и вътрешни войски се утвърждава.

За канцеларския и техническия персонал, редници, подофицери и уредници от н-к отдел за София

За младши офицерски чинове и приравнените към тях от зам. директора за гр.София и н-к отделение за провинцията.

За старши офицери от мен, и в негово отсъствие от неговия помощник.

в/ Вербовката на резиденти се утвърждава от зам.директор за чиновете до уредник, от помощник министър за младши офицерски чинове и от мин. за висшите офицери.

Б. По разработките

1. Разработките се откриват или закриват по мотивирано писмено предложение на съответната оперативна работа, със съгласието на неговите началници по йерархически ред и се утвърждават за провинцията от секторните началници, за гр.София от началник на отделението и за ДДС от началници на отдели. Плановете на тези разработки се утвърждават по същия начин.

2. Разработките от по-важно значение по усмотрение на началниците на сектори и началник на отделение за гр.София се утвърждават от началниците на отдели. Някои от тях, последните ги дават на утвърждение от зам.директора. Обаче, разработки имащи значение за цялата страна се утвърждават по представление на зам.директора, от помощник министъра, а най-важните от тях от министъра. Предвижданите мероприятия по тези разработки се утвърждават по същия ред.

3. Отчетно-наблюдателните досиета се откриват и закриват по мотивирано писмено предложение от съответния о.р., със съгласието на неговите началници и утвърждението за околиците от общите ръководители на МВР, за секторите от инспекторите на секциите, за гр. София от началниците на службите и за ДДС от съответните началници на отделения.

4. Разработките и отчетно-наблюдателните досиета на лица, членове на БЗНС и ОФ се откриват и закриват на общо основание. Те се утвърждават за членове по общия ред, за лица от кадъра от околийски мащаб от зам.директора, за лице от кадър от централен мащаб или техните централни ръководители от министерството, а в негово отсъствие от неговия помощник.

5. При наличие на компрометиращи материали за членове на БКП, органа на ДС веднага съобщава на партийното ръководство и в зависимост от материалите решават въпроса за техните разработки по следния порядък:

За редовни членове при писменото съгласие на секретар на ОК или ГК на партията и утвърждението на зам.директорите.

За членове на партията от нейния среден кадър, при писменото съгласие на отдел "Кадри" при ЦК и утвърждаване на помощник министър

За членове на партията от нейните по-отговорни кадри при съгласието на секретариата и утвърждението на мин.

6. Откриването или закриването на разработките или отчетно-наблюдателните досиета на лице от държавния или стопански апарат става на общо основание, ако лицето е обикновен служител, за лице от средния кадър утвърждава зам. директор, за висши служители до н-к отдел включително утвърждава помощник министър, а за лице от н-к отде нагоре от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

7. Откриването или закриването на разработка и тяхното утвърждаване в отдел ОМВ става по следния ред:

а/ по линия на ДНМ

Разработки и отчетно-наблюдателни досиета на канцеларските и технически персонал, милиционери, уредници, разузнавателни групи, началници на бюра, младши офицерски чинове се утвърждават от секторните началници за провинцията от н-к отделението за гр.София и за ДДС от н-к отдел ОМВ.

Разработка и отчетно-наблюдателни досиета на инспектори и майори се утвърждават от зам.директори, а за останалите висши служители от мин., а в негово отсъствие от неговия помощник.

б/ по линия на гранични войски и вътрешни войски.

Разработки и отчетно-наблюдателни досиета на канцеларски и технически персонал на редници, подофицери и уредници се утвърждават по общия ред.

Разработки и отчетно-наблюдателни досиета на младши и офицерски чинове се утвърждават от зам.директора.

Разработки и отчетно-наблюдателни досиета на старши офицери се утвърждават от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник.

8. Ръководителите на всички български представителства, техните заместници и равните им по ранг, по време на пребиваването им зад граница при наличието за тях на компрометиращи материали, се разработват при съгласието на ЦК и се утвърждават от министъра, а в негово отсъствие от неговия помощник. За останалия ръководен състав в представителната санкция дава помощник министъра, а за всички останали лица от зам.директора.

9. Разработката на всички членове на българските колонии в чужбина се утвърждават от н-к отдел III. Това става и за всички вражески елементи, групи или организации от чуждестранен произход.

10. Всички лица, пребиваващи зад граница временно или постоянно, за които има компрометиращи материали /не членове на ЦК на БКП и на българското правителство/ се вземат на оперативния отчет в отдел III.

11. За обезпечаване охраната на ПБ и членове на правителството отдел V от ДС изучава всички лица, окръжаващи охраняваните: началници кабинети, секретар-машинописки, библиотекари, чекари, мед.сестри, обслужващ персонал, шивачи, обуцари, бръснари, шофьори и живущи в близко обкръжение.

При наличието на компрометиращи материали за указаните по-горе лица, материалите незабавно се докладват на министъра, а в негово отсъствие на неговия помощник и в зависимост от важността на материалите се открива разработка. Тези разработки в зависимост от характера на компрометиращия материал се водят от съответния отдел на ДС.

В особени случаи, когато всяко забавяне може да има лоши последствия, разработката се откриват веднага, а в последствие се утвърждават от министъра.

Охраната на ПБ и членовете на правителството се осъществяват по специална инструкция, утвърдена от ПБ на ЦК.

12. По оперативно-техническата работа на отдел VI

а/ проверката на "Места", "Тополница" и "Панега" става по мотивирано писмено предложение на о.р. при съгласието на неговия началник по йерархичен ред за предварително определен срок. Утвърждаването става по следния ред:

За "Места" във всички случаи от министъра.

За "Тополница" от министъра по отношение на министри, помощник министри, чужди пълномощник министри, консули, военни аташета и всички останали случаи от помощник министъра по доклад на зам.директора.

За "Панега" от министъра, за министри, помощник министри и чужди пълномощник министри, консули, военни аташета, а за всички останали от началника, който е утвърдил разработката, която сега обслужва.

В. По реализациите

1. Извършване на арести и задържане в резултат на реализация на агентурна разработка на лице, работещо в чужди легации или такива свързани с тях, на лице от ръководството на политическа партия, както и групови арести, да се извършва само с разрешение на министъра.

2. Арести по агентурни разработки на други лица, нямащи пряко отношение към чужди легации или ръководството на БЗНС и ОФ могат да се извършват след разрешение на помощник министъра, по доклад на съответния зам.директор.

3. Всички други задържания могат да стават само след разрешението от зам.директора.

4. Арести, които представляват незабавна необходимост, могат да се извършват, но след това веднага трябва да се докладват за утвърждение, съгласно по-горните пунктове.

11.VIII.49 г.
София

Руси Христозов